

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-71/16-5

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Lidije Vukičević, predsjednice vijeća, mr.sc. Inge Vezmar Barlek, Eveline Čolović Tomić, mr.sc. Ivice Kujundžića i Senke Orlić-Zaninović, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Marine Zagorec, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog po zahtjevu D. A. i G. N. A. iz Z., na sjednici održanoj dana 4. srpnja 2017.

p r e s u d i o j e

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Podnositelji su podnijeli 4. srpnja 2016. godine zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o cijeni vodnih usluga komunalnog trgovačkog društva V. Ž. d.o.o., N. V., ..., objavljen na internetskoj stranici društva, i to točku 3. Odluke u kojoj je navedeno da se Tarifa vodnih usluga za građane određuje kao zbroj fiksnog djela osnovne cijene vodnih usluga i osnovne cijene vodne usluge javne vodoopskrbe (varijabilni dio). Navode da su posljednji račun koji se odnosi na javnu uslugu donositelja Odluke dobili za travanj 2016. godine te podnijeli pisani prigovor na račun na koji je donositelj odgovorio odlukom broj R-71/23 dana 30. svibnja 2016. godine i prigovor odbilo. U Odluci o prigovoru Povjerenstva za reklamacije se pogrešno poziva na cjenik Tarifa i usluga na snazi od 1. listopada 2015. godine, iako je na javno dostupnoj internetskim stranicama davatelja usluge vidljiv samo dokument naziva Odluka o cijeni koju prilaže uz zahtjev. Nezadovoljni odlukom podnijeli su pisanu reklamaciju na račun na koji donositelj u zakonskom roku od 30 dana nije odgovorio čime je podnositelj zahtjeva iscrpio postupke iz članka 25. stavka 5. Zakona o zaštiti potrošača. Stoga predlaže ovom Sudu da ukine točku III. Odluke o cijeni vodnih usluga odnosno sve podtočke koje sadržavaju tekst „fiksni dio osnovne cijene vodnih usluga...” (na četiri mjesta). Upućuju na odredbe Zakona o vodama kao i Zakon o zaštiti potrošača te smatraju da su navedene odredbe Odluke suprotne Zakonu o vodama jer određuju da se obračun za vodnu uslugu sastoji od fiksnog dijela cijene što predstavlja mjesečni paušal koji se naplaćuje i u slučajevima kad nikakva usluga nije pružena odnosno kad korisnik ne troši vodu. Naplaćivanjem fiksnog dijela usluge davatelj usluge ostvaruje prihod na nezakonit način pa zbog toga smatraju da su odredbe Odluke u tom dijelu nezakonite. Smatraju da davatelj usluge naknadu za nepruženu uslugu želi naplatiti u fiksnom dijelu osnovne cijene vodnih usluga koja prema Zakonu o vodama ne postoji i time

proizvoljno proširuje svoje ovlasti. U odgovoru na prigovor u Odluci Povjerenstva za reklamacije davatelj usluge se poziva na Vladinu Uredbu („Narodne novine“ 112/10.) koja je suprotna ZOV-u, pa je smatraju nevažećom. Te navode da su podnijeli prijedlog za ocjenu zakonitosti Uredbe koja se nalazi na rješavanju kod Ustavnog suda Republike Hrvatske od listopada 2012. godine pod brojem: U-II-5107/2012) i nema naznaka da će narednih nekoliko godina biti riješen, pa se obraća i ovom Sudu za rješavanje o zahtjevu za ocjenu zakonitosti. Upućuju na Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske i to odluku broj: U-II-6253/13 od 4. studenoga 2014. u kojoj je navedeno: „Donošenje propisa za provedbu zakona oblik je normativne djelatnosti tijela državne uprave, budući da im zakoni izrijeком omogućavaju donošenje propisa podzakonske prirode (pravilnika, naredbi, naputaka). Ova normativna funkcija ograničena je slijedećim: propisi koje donose moraju imati isključivo provedbeni karakter, jer se njima osigurava provedba zakona i drugih propisa, za njihovo donošenje tijelo državne uprave mora biti izrijeком zakonom ovlašteno i mogu se donositi samo u granicama dane ovlasti (stajalište Ustavnog suda iz rješenja broj: U-I-38/2000 od 15. studenoga 2000.). Dakle, pravilnik kao provedbeni propis samo razrađuje zakonske odredbe te se njegov donositelj mora kretati u okviru ovlaštenja koja su mu zakonom dana“. Podnositelji se pozivaju i na Odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-II-755/2011 od 14. veljače 2012. godine („Narodne novine“ br. 22/12.) kao i dio te odluke koji glasi: „kada je predmet ustavnosudske ocjene drugi propis, koji se u pravilu donosi radi provedbe zakona on mora bit u skladu sa zakonom na temelju kojega je donesen, a potom i s Ustavom. U postupku ocjene zakonitosti i ustavnosti takvog propisa ispituje se, stoga, je li donesen od ovlaštenog tijela, zatim je li donositelj imao zakonsko ovlaštenje za njegovo donošenje (pravna osnova donošenja), te je li podzakonski propis prema svom sadržaju u granicama koje je odredio zakon“.

Pozivaju se i na presudu Visokog upravnog suda Republike Hrvatske broj: Usoz-51/14-5 od 27. studenog 2015. godine („Narodne novine“ br. 1/2016.), dio u kojem je navedeno: “ da bi određena odredba općeg akta bila nezakonita mora biti protivna kogentnoj pravnoj normi ili moralu društva. Zakonitost pojedine odredbe općeg akta ogleđa se u njezinoj povredi propisane pravne norme sadržane bilo u Ustavu ili pojedinom zakonu. Ukoliko norma općeg akta nije protivna određenoj normi onda može eventualno biti nezakonita budući je protivna moralu društva.“ Također se podnositelj poziva i na Ustavni zakon o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 77/99., 29/02., 49/02.), članak 37. stavak 2. koji propisuje: „...ako sud u postupku utvrdi da drugi propis koji bi trebao primijeniti, odnosno pojedina njegova odredba nisu suglasni s Ustavom i zakonom na konkretan slučaj će neposredno primijeniti zakon, a Ustavnom sudu će podnijeti zahtjev za ocjenu suglasnosti spornog propisa, odnosno pojedine njegove odredbe s Ustavom i zakonom.“ Podnositelj svoje pravo temelji na povrijeđenoj vladavini prava iz članka 3. Ustava Republike Hrvatske i povrijeđeno načelo ustavnosti i zakonitosti iz članka 5. Ustava Republike Hrvatske.

Donositelj Odluke K... V. Ž. d.o.o. iz N. V., u odgovoru na prijedlog navodi da se Odluka o cijeni vodnih usluga, odredbe koje predlagatelji osporavaju, nalazi na Internet stranicama od 9. prosinca 2015. godine, te se do današnjeg dana nije mijenjala. Navode predlagatelja smatraju legitimnim pravom, ali ističu da je Odluka o cijeni vodnih usluga u cijelosti u skladu s Zakonom o vodama i Uredbi Vlade Republike Hrvatske o najnižoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijene vodnih usluga pokriva, a jedini razlog je neplaćanje dospjelih obveza, koje predlagatelji pokušavaju izbjeći na sve dostupne načine. U prilog tome dostavljaju i preslike prvostupanjske i drugostupanjske presude Općinskog suda u Samoboru i Županijskog suda u Velikoj Gorici, kao i uplatu predlagatelja.

Zahtjev nije osnovan.

Osporeni dio Odluka iz točke III. glasi:

III. Tarifa vodnih usluga određuje se kako slijedi:

RJ Vodoopskrba:

1/ građani

- 1. fiksni dio osnovne cijene vodnih usluga 30,00 kn/mj*
- 2. osnovna cijena vodne usluge javne vodoopskrbe (varijabilna) 6,15 kn/m³,*

....

2/ gospodarstvo

Tarifa vodnih usluga za korisnike u poslovnim prostorima – gospodarstvo određuje se kako slijedi:

- 1. fiksni dio osnovne cijene vodnih usluga - 50,00 kn/mj*
- 2. osnovna cijena vodne usluge javne vodoopskrbe 11,95 kn/m³,*

RJ Odvodnja:

1/ građani

- 1. fiksni dio osnovne cijene vodnih usluga – 15,00 kn/mj*
- 2. osnovna cijena vodne usluge javne odvodnje (varijabilna) 4,10 kn/m³,*
- 3. cijena vodne usluge javne vodoopskrbe koju plaćaju socijalno ugroženi građani*
-varijabilni dio 2,46 kn/m³,
- fiksni dio 9,00 kn/mj

2/ gospodarstvo

Tarifa vodnih usluga za korisnike u poslovnim prostorima – gospodarstvo određuje se kako slijedi:

- 1. fiksni dio osnovne cijene vodnih usluga 20,00 kn/mj*
- 2. osnovna cijena vodne usluge javne odvodnje 7,60 kn/m³*

U odnosu na zahtjev podnositelja o nezakonitosti navedenih odredaba koje se odnose na fiksni dio osnovne cijene vodnih usluga sud nije našao razloga za ocjenom nezakonitosti.

Naime, odredbom članka 206. stavka 1. Zakona o vodama (Narodne novine, broj 153/09., 63/11., 130/11., 56/13. i 14/14.) propisano je da visinu cijene vodnih usluga odlukom određuje isporučitelj vodne usluge, uz suglasnost jedinice lokalne samouprave. Prema stavku 2. citiranog članka Zakona, cijena vodne usluge ne može biti niža od one određene primjenom mjerila iz propisa iz stavka 7. ovoga članka. Stavkom 3. citiranog članka Zakona propisano je da Tarifa vodnih usluga javne vodoopskrbe najmanje mora sadržavati: - osnovnu cijenu vodne usluge i – cijenu koju plaćaju socijalno ugroženi građani za količinu isporučene vode nužne za osnovne potrebe kućanstva. Prema stavku 5. navedenog članka Zakona, Odluka o cijeni vodnih usluga sadržava: vrstu vodne usluge, visinu cijene (tarifa vodne usluge), način obračuna i plaćanja usluge i iskaz javnih davanja koja se obračunavaju i naplaćuju uz cijenu usluge. Stavkom 7. citiranog članka Zakona propisano je da će Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Vijeća za vodne usluge, uredbom propisati mjerila za izračun najniže osnovne cijene vodnih usluga i vrste troškova koje cijena vodnih usluga pokriva. Uredbom se propisuje i najniža količina isporučene vode nužna za osnovne potrebe kućanstva.

Sukladno naprijed navedenoj odredbi Zakona, Vlada Republike Hrvatske je donijela Uredbu o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva (Narodne novine, broj 112/10.) kojom je u članku 6. propisano da se najniža osnovna cijena vodnih usluga sastoji od fiksnog i varijabilnog dijela (stavak 1.). Prema stavku 2. navedenog članka Uredbe, fiksni dio najniže osnovne cijene vodnih usluga služi pokriću troškova koji ne ovise o količini isporučenih vodnih usluga, a nastaju kao posljedica priključenja nekretnina na komunalne vodne građevine i to troškova: - očitavanja vodomjera, - obrade očitanih podataka te izrade i dostave računa korisnicima vodnih usluga, - umjeravanja i servisiranja vodomjera sukladno važećim propisima, - tekućeg i investicijskog održavanja priključka nekretnina na komunalne vodne građevine vodoopskrbe i/ili odvodnje,- redovitog održavanja funkcionalne ispravnosti komunalnih

vodnih građevina za isporuku vodnih usluga, - ispitivanja i održavanja zdravstvene ispravnosti vode za piće. Stavkom 3. citiranog članka Uredbe propisano je da se fiksni dio najniže osnovne cijene vodnih usluga obračunava mjesečno te fiksni dio osnovne cijene vodnih usluga ne može biti veći od fiksnog dijela najniže osnovne cijene vodnih usluga (stavak 4.). Prema pak stavku 5. citiranog članka Uredbe varijabilni dio najniže osnovne cijene vodnih usluga ovisi o količini isporučenih vodnih usluga.

Proizlazi, dakle, da je donositelj osporenog akta ovlašten propisati fiksni dio osnovne cijene vodne usluge s time da fiksni dio (osnovne) cijene vodne usluge ne ovisi niti može ovisiti o količini isporučene vodne usluge. Ovo iz razloga jer fiksni dio najniže osnovne cijene vodnih usluga služi upravo za pokriće fiksnih troškova pogona i održavanja komunalnih vodnih građevina, koji ne ovise niti mogu ovisiti o količini isporučenih vodnih usluga, a nastaju kao posljedica priključenja nekretnine na komunalne vodne građevine (izdavanje računa, održavanje vodomjera, očitavanje potrošnje, troškove amortizacije sustava i dr.). Radi se o takvim troškovima koji isporučitelju vodnih usluga, u cilju održavanja tog cjelokupnog sustava, nastaju bez obzira na potrošnju isporučene vodne usluge.

Slijedom navedenog, osporene odredbe Odluke koje sadrže strukturu cijene i odnose se na obvezu korisnika na plaćanje fiksnog dijela cijene vodne usluge nisu u nesuglasju s naprijed navedenom odredbom Zakona o vodama i Uredbom o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva.

Trebalo je stoga zahtjev podnositelja odbiti odgovarajućom primjenom odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.)

U Zagrebu 4. srpnja 2017.

Predsjednica vijeća
Lidija Vukičević, v.r.